

PE ARIPILE COPILĂRIEI

Revista Scolii Gimnaziale Nr. 3 Stâncești * nr.12 * septembrie 2013

Cuvântul - podoabă a ființei noastre

Paula Turle, clasa a VII-a

A apărut ca dar primordial, a înzestrat omul cu superioritate în fața celorlalte viețuitoare, a fost păstrat, îmbogățit, surghiunit, uitat, recucerit și înnobilat. Mereu același, dar mereu supus transformărilor. El vrăjește, construiește și eternizează clipele. Puterea lui este uluitoare. Mi-l imaginez ca pe o baghetă magică, ca pe un veșmânt regesc. Gingașul, diafanul, teluricul, marmoreeanul cuvânt ne însoțește de-a lungul călătoriei noastre prin acest univers sau poate să ne fie ghid în alte galaxii. Cu chipul său angelic sau demonic, mângâie ori sfâșie, aduce pace sau război.

Cel ce stăpânește cuvântul deține cea mai faimoasă baghetă magică, deschizătoarea ușilor ferecate cu lanțuri de oțel, uși ce ascund lumi misterioase. Doar el, cuvântul, poate dezlega taine despre care unii spun că sunt de nedezlegat

sau, dimpotivă, poate construi o carapace indestructibilă.

Dacă știi să-l folosești, lumea ta va primi culorile dorite, cerul va fi săgetat de rândunele, curcubeul se va arcuri grațios, izvoarele vor susura și privighetorile vor intona arii pe care doar natura le poate făuri. Cine poate fi posesorul baghetei? Poetul, creator de lumi neînchipte, el țese fire de poezie și își dezvăluie simțirea refăcând echilibrul universului, ștergându-i petele, redându-i frumusețea.

Dacă-l ignori, nu te poate ajuta, vei pierde puterea pe care ți-ar dăru-o și ființa ta nu se va împodobi. Lumea se va transforma într-un ocean întunecat, pe care plutește durerea și deziluzia. Caută-l, găsește-l, ocrotește-l, cinstește-l și el te va însoți mereu ca un prieten fidel. Te vrăjește și "Sub vraja lui, atotputernic ești,/ Străbați în orice loc și-n orice vreme,/ Și mii de feluri de vieți trăiești. "Uneori ne-ntristează, alteori ne înveselește, ne face mai răi sau mai buni, ne strecoară în suflet disperare sau speranță. Iată că forma și sunetul său modelează chipuri iar sub puterea lui sufletele suferă metamorfoze.

Nu îndrăznesc să mă gândesc la o lume fără cuvinte, o lume pustie. Nici nu ar fi posibil, consider eu, pentru că ea s-a născut prin Cuvânt și va dăinui prin Cuvânt. Așa au apărut cerul, marea, nisipul, ziua și noaptea și câte și mai câte. Am primit aceste daruri neprețuite ca să ne însoțească în trecerea noastră pe pământ. Nu avem puterea Creatorului, dar avem puterea de a mânui cuvântul astfel încât să creăm o lume mai bună, mai frumoasă, mai bogată. Cuvintele m-au ajutat să străbat planete necunoscute, mi-au aprins în inimă sentimente de ură uneori, dar m-au învățat să le înlocuiesc cu cele de iubire, mi-au dat aripi să străbat mări și oceane și continuă să mă călăuzească pe drumul cel bun. Sub magia cuvântului aș vrea să-i țin uniți pe cei ce îi iubesc și pe acest pământ trăiesc.

Zi de zi descopăr un nou cuvânt, care îmi deschide calea spre fericire. El se adaugă nestematelor pe care le am așezate pe rochia purpurie. Acestea îmi vor croi cea mai frumoasă ținută care îmi va împodobi ființa. De aceea, misiunea mea e să le culeg, să le păstrez, să le șlefuiesc.

Copii, povești, poezii

Ce fac copiii? Ce și cum gândesc? Ce simt ei? Ce creează? Iată un posibil răspuns:

Sunt copil, gândesc, visez

Florina -Ioana Jude, clasa a VI-a

Sunt copil, gândesc, visez,

Eu tot timpul mă distrez;

Copilăria mi-o trăiesc

Și visele-mi împlinesc.

Mâine am să zbor

Pe spinarea unui unicorn,

Iar când noaptea-ncet se lasă,

Voi porni degrab-acasă.

Sunt copil-gândesc, visez,

Mie-mi place să creez,

Inventez noi povestiri,

Sper că tu ai să admiri.

Un astronaut pot fi,

Călător în galaxii

Sau pirat pe oceanul înghețat,

Căutând un iglu sidefat.

Peste-un ceas pot deveni

Doctor, acrobat, solist...

Ce-mi doresc,

Nimic nu e nefiresc.

Crezi? Să nu te îndoiești,

Copiii trăiesc povești.

Azi, voi spune cu mândrie:

„Sunt copil pentru vecie!

Întâlnire cu un personaj de basm

Florina Jude, clasa a VI-a

O nouă victorie asupra tărâmului umbrelor se anunță prin firele strălucitoare de pe țesătura care acoperă fereastra camerei mele. Arabescurile absorb cu nesăț razele dulci și înăuntru răzbate ciripitul unor vrăbii gureșe. O nouă și veselă dimineață.

Mă ridic și deschid fereastra larg, ca să pătrundă înăuntru parfumul Păsării-Floare cu petale liliachii și să ascult orchestra naturii. Pe marginea canapelei a rămas cartea mea preferată, „Zâna Zărilor”. O deschid și merg spre poarta fermecată. Cheia găsită ar trebui să se potrivească. În ritmul gândului s-a produs magia. Am pătruns. Pe nesimțite mi-au crescut aripi și am început să zbor peste acel ținut. În fața mea au apărut munții ca niște cavaleri uriași aflați în slujba celei mai alese domnițe. Străjuiau ca niște oșteni ținutul desprins parcă dintr-un tablou al unui pictor celebru.

Zeci de castele fuseseră înălțate, dar privirea mea a fost atrasă doar de unul. Turnurile sale terminate în corole pictate în roz păreau să atingă bolta albastră, ferestrele lunguiețe cu vitralii lăsau să curgă o lumină diafană pe zidurile din piatră și mii de flori multicolore țeseau un covor uriaș de jur împrejurul castelului.

M-am îndreptat spre măreața construcție și, cu pași timizi, am pătruns într-un hol pavat cu marmură. Pereții erau decorați cu motive nemaîntâlnite. Nu-mi

dădeam seama, călătoream în trecut sau viitor? Până să-mi răspund la întrebare, am ajuns în sala tronului. Pe un jilț auriu, încrustat cu safire sta o femeie cu părul strălucitor, ochii parcă desprinși din marea de smarald și rochia croită din fire de lumină. Mi-a făcut semn să mă apropii și am descoperit că am ajuns la castelul Zânei Zărilor, personajul meu preferat. Tronul era înconjurat de cercuri pline cu margarete, campanule și narcise. Nu îndrăzneau să pășesc mai departe. Atunci s-a ridicat, a venit lângă mine, mi-a surâs și m-a luat de mână.

Ne-am înălțat ușor în văzduhul fermecat și a început explorarea aceluia loc mirific. Râurile curgeau lin, copacii își înălțau cu mândrie coroanele spre zarea albastră și iarba mătăsoasă plină de flori îi șoptea Zânei cuvinte construite din culori. Am mers, am mers și nu ne-am oprit, poate trei zile întregi fără nopți, până am dat de o pădure. La liziera pădurii am poposit și, după câteva clipe, ceva tainic se strecura printre trunchiurile copacilor. Mă atrăgea ca un magnet și m-am îndreptat într-acolo. Observându-mă, Zâna m-a oprit. Mi-a dezvăluit că în acel loc trăiește un Căpcăun de 2500 de ani, iar acea pădure se numește Pădurea Căpcăunului. Nimeni nu putea pătrunde fără a răspunde la o ghicitoare. Cel care greșea era răpus pe loc.

Un fior trecu prin corpul meu, dar o mână nevăzută mă chema mai adânc în pădure. Erau de fapt acordurile care răzbăteau din flautul fermecat al Căpcăunului.

Nu am rezistat și am început să merg spre acel loc. Zâna mă urma, eram oaspetele ei. Sunetul ne purta de-a lungul cărării până în mijlocul unei poienițe. Aici se ivi căpcăunul și, fericit că a reușit să ne ademenească, ne-a cerut să-i răspundem la următoarea ghicitoare:

- Ce merge ziua în patru picioare, la amiază în două și seara în trei?

- Ce-o fi și asta? zic eu. E dificil!

- Nu chiar, spuse Zâna Zărilor. Cunosce răspunsul. Cine altul decât omul. Când se naște merge în genunchi și se sprijină de mâini, când crește merge în două picioare iar când este bătrân, merge în trei picioare, adică merge sprijinindu-se de un baston.

- Minunat, răspunse admirativ stăpânul pădurii. Așa cum am promis, puteți să intrați, să vă jucați.

Ce era mai potrivit? De-a v-ați ascunselea. Copacii erau locurile ideale pentru a te ascunde. Scorburi primitoare te invitau în trunchiurile bătrâne și căutarea avea un farmec aparte. Florile parfumau văzduhul, candido și binevoitoare, netulburându-ne jocul, dar păsările, ca niște adevărați spioni, ne descopereau intențiile. Erau tare neastâmpărate. Nu se lăsau de capul nostru. Rar reușeam să le păcălim.

Deodată s-a-ntâmplat ceva straniu. Fără voia noastră am început să plutim deasupra stejarelor care se născuseră doar în urmă cu un secol. Căpcăunul furase semințele de la un pământean rătăcit și, cum dorea să aibă toate speciile de arbori, aceștia nu puteau lipsi din pădurea sa. Ne-am înălțat până în al doilea cer, acolo am dat de Tărâmul Curcubeielor. Nu mă săturam să privesc lumea celor șapte culori. Aș fi vrut să rămân puțin mai mult, dar timpul nu ne cruța și am trecut în Regatul Prințesei Norișor, eram în al treilea cer.

Pluteam, ne înălțam, am ajuns și în al nouălea cer. Ce-am găsit acolo? Pe mărețul Soare și fiicele sale, Razele Aurii. Văzându-ne, Soarele ne roagă să avem grijă de fiicele sale, până se va întoarce de la Simpozionul Aștrilor. Nu-l puteam refuza. Au fost clipe minunate. Zâna, ca să treacă timpul mai ușor, ne-a propus

câteva jocuri iar la final ne-a povestit câteva întâmplări din vremuri depărtate, când Soarele a fost ferecat într-o grotă, până a venit un voinic și i-a redat libertatea.

- Acel voinic se află în țara de unde este micuța mea prietenă, spuse privindu-mă Zâna Zărilor. De aceea am luat-o în această călătorie. Deseori veți trece pe acolo, să nu uitați să-i picurați stropi de soare pe ferestrele casei și pe drumul pe care-l va urma.

Nici nu a sfârșit bine cuvântarea, că Soarele a sosit și ne-am luat rămas-bun. Am pornit spre castelul Zânei, ne-am așezat la masă și o mulțime de animale ne-au servit cu cele mai variate mâncăruri. În mijlocul ospățului sună un clopoțel. Mi s-au deschis ochii și mama se afla în ușa camerei mele.

- Scumpa mea, pregătește-te să mergi în excursie, zise mama.

Mi-am întors privirea spre fereastră, fiicele Soarelui picuraseră stropi de aur. Urma o nouă aventură.

Concursuri și alte evenimente

Elevii școlii noastre au participat și în acest an școlar la câteva concursuri și proiecte, manifestând curiozitate, dorința de a ști mai mult, de a se dezvolta în armonie cu ceea ce-i înconjoară. Interesul pentru descoperirea lumii, prin intermediul unor activități diverse, a mai îmbogățit atât paleta cunoștințelor, cât și palmaresul celor implicați în aceste activități.

CONCURSUL „UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ”- etapa

județeană, Oradea:

- Jude Florina Ioana, clasa a VI-a, premiul I(participantă și la faza națională desfășurată la Suceveni, județul Galați)
- Turle Paula, clasa a VII-a, premiul al II-lea
- Talabur-Horja Mirabela Florina, clasa a VI-a, mențiune

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ - etapa județeană, Oradea:

- Talabur-Horja Mirabela Florina, clasa a VI-a, mențiune

PROIECTUL JUDEȚEAN CARITABIL „OMAGIU PENTRU MAMA MEA”, inițiat și coordonat de doamna prof. Livia Petruț

În cadrul acestui proiect au participat mai mulți elevi ai școlii noastre. Dintre lucrările lor câteva au fost selectate, premiate și publicate în volumul „Omagiu pentru mama mea, Antologie: poezii, eseuri, lucrări artistico-plastice”, prof. coord. Livia Petruț:

Poezii:

- „Cu gândul la mama” și „Mămicuța mea”, eleva Coraș Laura Ana-Maria, clasa a II-a
- „Mama”, eleva Jurca Adelina, clasa a II-a
- „Chipul mamei mele”, eleva Pasere Eva, clasa a II-a
- „Mama mea”, eleva Turle Paula, clasa a VII-a
- „Mamă, râu liniștit”, eleva Panda Larisa, clasa a VIII-a
- „Mamă, zâmbet divin”, eleva Ungureanu Giulia, clasa a VIII-a

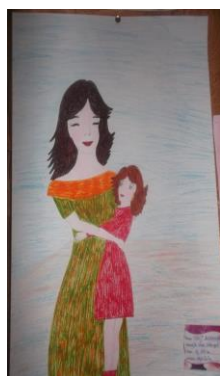

La secțiunea artă plastică s-au remarcat:

- Voiț Alexandra, clasa a VIII-a
- Turle Paula, clasa a VII-a
- Bonchiș Rebeca, clasa a VI-a
- Elevii din clasa a II-a, coordonați de doamna profesoară, Daniela Coroban

Lucrările artistico-plastice au fost realizate pe coli de bloc pentru desen, în acuarelă, cu creioane colorate sau carioca. Creațiile elevilor sintetizează portretul mamei la diferite vârste, uneori avându-i alături pe copiii care-și exprimă bucuria, afecțiunea sau recunoștința față de ființa care le-a fost alături mereu. De asemenea, aceste lucrări artistico-plastice surprind, într-o manieră personală, dragostea, grija, gingășia și devotamentul matern.

La spectacolul - concurs de recitări, din cadrul proiectului de mai sus, am avut două reprezentante:

- Turle Paula, clasa a VII-a
- Popa Mădălina, clasa a V-a

CLASICII NOȘTRI

Aflat la cea de a IX-a ediție, acest proiect a reunit în acest an elevii a trei școli: Școala Gimnazială Nr. 1 Buntești, Școala Gimnazială „Georgiu Popa” Câmpeni, și noi, elevii Școlii Gimnaziale Nr. 3 Stâncești (colectivele claselor a V-a și a VI-a și cei mai studioși și talentați elevi din clasele a VII-a și a VIII-a). Activitatea a debutat cu recitarea poeziei „Trebuiau să poarte un nume” de Marin Sorescu, una dintre cele mai frumoase dovezi ale veșniciei dobândite de poezia eminesciană, urmată de o romanță pe versurile aceluiași poet. Probele la care au participat concurenții celor trei gimnazii au fost:

Recitare din lirica eminesciană;

Creații artistice care să dezvăluie crâmpie din mesajele poeziei sau prozei celor trei clasici ai literaturii române: M. Eminescu, I. Slavici și I. L. Caragiale;

Concurs „Vieți închinare scrisului, educării și păstrării identității naționale” - echipajele celor trei școli și-au disputat premiul răspunzând unor întrebări ce au vizat aspecte din viața și opera classicilor omagiați.

În calitate de organizatori, elevii Școlii din Stâncești au pus în scenă două schițe ale lui I.L. Caragiale : „La Poștă” și „Vizită”. Micii actori au fost urmăriți cu

interes și aplaudați cu entuziasm de spectatori.

Întâlnirea s-a încheiat cu un plăcut moment de servire a unei gustări, participanții având ocazia să se cunoască și să schimbe impresii.

FESTIVALUL JUDEȚEAN DE TEATRU ȘCOLAR „UN CRÂMPEI DE BUNĂ DISPOZIȚIE” desfășurat la Casa de Cultură „Ion Davideanu” Nucet

Școala noastră a participat cu piesa „Vizită”, dramatizare a schiței cu același nume a scriitorului I.L. Caragiale. Personajele au fost interpretate de elevele: Dumuța Miruna (răsfățatul Ionel Popescu), Jude Florina(doamna Maria Popescu), Pasere Suzana(prietenul doamnei Popescu) și Talabur-Horja Mirabela(jupâneasa). Micuța trupă de teatru s-a întors de la festival cu premiul al II-lea.

Îi felicităm pe toți cei implicați în aceste activități și le dorim mult succes în viitor.

Excursie la Salina Turda

Florentina Vid, clasa a VIII-a

Mi-o imaginez ca pe o fortăreață albă cu irizări pământii, așezată la poalele
unui

munte pleșuv. Suntem pe drum. Am străbătut cea mai mare parte. Ne-am deplasat de-a lungul unei șosele șerpuitoare, străjuită de păduri de foioase și conifere, am trecut prin sate-drum și sate risipite cu locuitori harnici, am urmărit visători liniile domoale sau ascuțite ale reliefului dominat de verdele matur al verii. Nu puteam trece nepăsători pe lângă undele repezi ale Arieșului și am făcut un scurt popas după Câmpeni. Continuăm drumul... Unii ascultă muzică și uită să privească pe fereastră. Au alte preocupări. Ni se atrage atenția să privim în stânga. Se observă un colos din piatră. Sunt Cheile Turzii, care se scaldă în apa soarelui. Ne apropiem. Am ajuns.

În fața noastră se ivește o platformă destul de ștearsă, ce ascunde locul pe care urmează să-l vizităm. După ce ne încolonăm, ne îndreptăm spre intrare. Total diferit de ceea ce-mi imaginasem. Grupul nostru este preluat de un ghid care ne recomandă să ne protejăm de răcoarea din interiorul minei, punându-ne un jersey. Urmăm ghidul printr-un tunel săpat în ciuperca de sare, urcăm sau coborâm trepte, ascultăm explicațiile, strigăm în „camera” ecoului și descoperim cu cât efort se extrăgea această bogăție minerală. Sunt uimită să aflu că zăcămintul de sare de la Turda(și din Transilvania) a început să se formeze în urmă cu peste 13 milioane de ani, într-o mare cu adâncime scăzută și sub un climat tropical. Există dovezi arheologice care atestă faptul că sarea a fost exploatată încă din perioada preromană. Romanii au construit în apropierea minelor fortificații și Castrul roman Potaissa trebuia să apere exploatarea de la Turda. Pe amplasamentul minei actuale lucrările ar fi început în anul 1690 și după 1918 s-a semnalat declinul activității. Astăzi stau mărturie a activității de extracție câteva utilaje bine conservate (crivacul și moara de sare), unice în Europa. Am rămas impresionată și de *Altarul* cioplit în peretele de sare și de *Scara Bogaților*(o scară din lemn lucrată în filigran). Acestea ne oferă o imagine clară a structurii spirituale și a efortului depus de către tăietorii de sare. Ei nu făceau parte din categoria celor privați de libertate, ci erau oameni liberi, plătiți pentru munca lor cu 12

florini pe an, o retribuție destul de mică. În anul 1932 mina a fost închisă și în perioada celui de-al Doilea Război Mondial a servit ca adăpost antiaerian pentru turdeni. După anul 1950 până în anul 1992, când salina a fost deschisă pentru public primind statutul de obiectiv turistic, primii 526 de metri ai galeriei de transport Franz Iosif au fost utilizați ca depozit pentru brânzeturi.

Astăzi, Salina Turda s-a transformat într-un muzeu de istorie a mineritului în sare și este amenajată în scop curativ. Am admirat stalactitele de sare, adevărată dantelărie pe „creștetul minei”, și lacul verde-întunecat, deosebit de apreciat de toți cei care vin aici pentru tratarea anumitor afecțiuni. Sunt sub impresia construcției din sare și pământ, un loc ce trebuie văzut și cunoscut. Să nu trecem nepăsători pe lângă frumusețile de lângă noi, să le căutăm, să le descoperim și să le apreciem, să ne amintim că trăim pe un pământ binecuvântat.

Rămas-bun, școala mea!

Florentina Vid, clasa a VIII-a

Razele soarelui bat vesele în geam și se furișează pe chipurile noastre, se-mprăștiie ghidușe pe bănci, aruncă stropi aurii pe caietele cu notițe și scaldă în lumină planșa cu Teorema lui Pitagora. În dreapta noastră veghează cu un aer sobru câțiva matematicieni iluștri, ne amintesc cât de importantă este matematica și, totuși, cât de complicată, spun cei mai mulți dintre noi. Deseori, planșele cu tabele și teoreme ne-au salvat de ce putea fi mai rău pentru un elev care descifra greu taina numerelor. Tabla neagră era ocolită în unele ore și asaltată în pauze. Tăcerea din timpul destinat răspunsului în orele de curs se transforma în vacarm în timpul

pauzelor. Cele mai plăcute ore au fost poate, pentru fiecare, cele din săptămânile dinaintea vacanței de primăvară, când învățam altfel. Îmi amintesc și activitățile extrașcolare, când aveam ocazia să facem mai mult ce ni se potrivea, să ne descoperim cu adevărat abilitățile și să le punem în valoare. Dar toate acestea au venit după ce am fost inițiați în tainele disciplinelor pe care le studiam.

Am pornit la drum în septembrie 2009, trei colective s-au reunit într-unul, n-a fost ușor. Eram absolvenții claselor a IV-a din Dumbrăvani, Brădet și Stâncești. În ținute diferite, cu preferințe diverse, cu emoții și curiozitate am pășit în sala decorată ca un cabinet de matematică. Am aflat că dirigintele nostru va fi domnul profesor de matematică, Augustin Pirte. Nu ne-a predat numai matematică, ci a încercat să ne formeze ca oameni. Orele de dirigiență ne-au deschis calea spre o mai bună cunoaștere de sine, spre înțelegerea drepturilor și obligațiilor noastre. Unii au ales să ocolească drumul drept și deseori au produs disconfort celorlalți, dar poate e vina rebeliunii adolescente. Alții au depus eforturi să mențină echilibrul, au promovat toleranța și au creat și recreat armonia. De aceea, azi, nu suntem separați, doar finalizarea gimnaziului și opțiunea pentru un anumit liceu ne vor îndrepta pașii spre acele locuri la care am visat(e vorba de liceul ales). Dacă am făcut alegerea corectă, vom vedea. Așa cum ne-am înălțat -la propriu- și îmbogățit cunoștințele, formându-ne pentru a păși pe o nouă treaptă, vom porni spre o nouă zăre, plini de speranțe și de emoții.

Îmi vor rămâne în minte multe momente frumoase petrecute alături de profesorii și de colegii mei. Aici am învățat, m-am bucurat și am descoperit lumea cu formele și culorile ei. De aici pornesc mai departe pentru a-mi împlini aspirațiile.

Mi-aș dori să devin medic. Am încredere în mine și mi s-a insuflat încredere. Încrederea ne ajută să ne atingem țelul. Pentru acesta, le mulțumesc profesorilor mei și doresc să-i asigur de respectul meu.

Dacă ar fi să compar școala cu o carte, aș alege o Enciclopedie și vă spun că eu am avut multe de învățat și mai am. Astfel, e o datorie să o reprezint cu cinste, să-i restitui darul oferit. Profesorilor de la Școala din Stâncești, colegilor mai mici și colegilor de clasă, care m-au primit cu brațele deschise, le spun acum: „Bun-rămas!”. Îmi deschid aripile să pornesc spre alte ținuturi cu cărți, elevi și profesori.

Creații literare

Vine primăvara!

Florina Jude, cls. a VI-a

Prin sticla subțire a geamului prăfuit se auzeau picături repezi de ploaie. Puteam simți, chiar din casă, că este una din acele ploi

reci, vii, de început de primăvară, una dintre acele ploii care te trezesc treptat la viață.

Vapori mici de apă filtrau lumina ce abia pătrundea printre crengile înmugurite ale copacilor timizi, înghesuiți să-mi admire căsuța cu ușă roșie și vopsea scorojită. Dintr-o dată, ploaia a încetat și soarele s-a ivit ca o minge verzui. Împrumutase culoarea ierbii crude, legănată în bătaia vântului zglobiu. Norii s-au ascuns și n-au mai cutezat să se arate, de teamă să nu-și păteze albul impecabil cu acel verde îndrăzneț. Apoi, pe neașteptate, o coțofană slobozi un sunet ascuțit și trezi, brutal, totul. Copacii se dădură înapoi, rușinați parcă de curiozitatea lor față de căsuța cu ușă roșie. Florile cereau îndurare coțofenei neastâmpărate, dorindu-și încă o clipă de somn. Niciuna nu putea să se dezlege de vraja aruncată de comandantul lor.

Privesc încă o clipă pe fereastră și închid ochii... M-am întins pe covorul mătăsos și colorat al ierbii, inspirând cu nesaț parfumul proaspăt al trandafirilor de la fereastră, ascultând țopăitul iepurașilor și zbeniuiala veverițelor. Mă gândilau cu mustățile verzui, când veneau să-mi povestească întâmplările din curtea casei mele. Erau lucruri pe care doar ei puteau să le vadă. Șoaptele îmi susurau la ureche și verdele inunda totul. Unde mă aflam?

Dimineața de primăvară s-a ridicat, m-a privit din ușă cu multă dragoste și, zâmbindu-mi, și-a luat zborul pe o aripă de fluture pictată cu azur. Era însoțită de alaiul de flori multicolore, prietenele-i devotate, și dansau de bucurie că reușiseră să se desprindă de vraja tiranicei coțofene.

Răsărit

Claudia Bulza, clasa a VI-a

O rază de soare mă mângâie pe obraji, pe ochi, pe brațe. Pleoapele-mi tremură de prea multă lumină.

Deschid fereastra și primăvara îmi surâde. O deschid larg și îmbrățișez cu amândouă mâinile răsăritul, dar ramura de cireș foșnește de parcă ar fi geloasă, îmi cere să o îmbrățișez și pe ea. Cum să o refuz? O privesc cu gingășie, o mângâi și îi număr florile. E număr cu soț. O fi de bine? N-am timp să-mi răspund. Din apropiere răzbat ciripiturile unor vrăbii gureșe, parcă ar dori să-mi spună ceva. Mâinile mele înfloresc asemeni florii de cireș și un porumbel imaculat își ia zborul din palmele mele. Eu însămi sunt un copac înflorit. Un înger se joacă cu mine. Oare visez? Albăstrelele, viorelele și clopoțelii de sub fereastră s-au înviorat la atingerea razelor de soare și scot clinchete argintii. Zambilelor și narciselor le-au plesnit bobocii. Un parfum izbitor pătrunde la mine în cameră. Cât răsfăț! Inima mi se umple de bucurie.

Rămâi cu mine, Primăvară! Însoțește-mă mereu!

Aventura unei frunze

Florina Jude, clasa a VI-a

Era o plăcută zi de toamnă. Raze palide coborau din nemărginitul albastru. Bătaia lină a vântului te invita să călătorești pe aripile sale către o lume

necunoscută.

Pământul era mărginit de o pădure asemănătoare unui întins castel. Copacii păreau soldați puși să străjuiască muntele, cetatea lor. Sunt îmbrăcați în armuri de metal prețios și poartă săbii ascuțite. Într-un colț mai retras, în coroana unui stejar secular, o mică frunză varsă lacrimi de rouă. Se aude tânguiala ei:

- M-am săturat să stau toată ziua în copacul acesta bătrân. Vreau să călătoresc, să descopăr lumea. Pot s-o fac... Oh, dar când, oare, când voi putea porni? Cine mă va asculta? N-am prieteni, n-am pe cineva care să-mi țină de urât. Sunt singură.

Plânsul frunzei a ajuns la urechile Regelui Vânt. Înduioșat, acesta hotărâ să-i ofere frunzei călătoria dorită. A adunat toate Vânturile de Vest și le-a trimis să-i facă un leagăn frunzei. Toți locuitorii pădurii știau că acestea erau foarte puternice și le ocoleau. Frunza a fost luată de slujitorii Regelui Vânt și grijuliul conducător le spuse:

- Aveți grijă de ea. Duceți-o peste multe mări și arătați-i frumusețile acestui minunat Pământ.

Frunza pluti în scaunul înaripat, până când destoinicii slujitori o lăsară într-un copac înalt-înalt preț de câteva minute. Din înaltul lui vedea tot ținutul. Iarba de smarald încălzea pământul rece și nesfârșit. Pe bolta albastră se vedea cum pleacă păsările vâslind prin înălțimi, iar recoltele stăteau grămadă, așteptând venirea fermierilor. În timp ce privea frumosul tablou al naturii, frunza observă un copac asemănător celui de acasă. Chemă Vânturile și ele o duseră până la el.

Din coroana sa răzbăteau plânsete grele. Frunza privește în sus și vede chipul roșu al unei alte frunze. Frunza cea verde o întreabă încet:

- De ce plângi? Cine te-a supărat?

Frunza cu chipul de foc se oprește din plâns și zice:

- Plâng, deoarece toamna e crudă cu mine. Uită-te la mine. Ruginesc. În curând mă voi desprinde de cel care mi-a dat viață și nu vreau, e prea devreme să ne despărțim. Îmi spunea atâtea povești frumoase, eu îl ascultam și-i cântam. Unde voi ajunge? Aș vrea să știu cum să trec de Vitrega Iarnă. Dar tu, frumoasă frunzuliță, ce faci pe aici?

- Călătoresc și auzindu-ți durerea, aș vrea să te pot ajuta.

Roșiatica frunză își șterge lacrimile și, după un moment de ezitare, spune:

- Păi, ai putea merge la Zâna Toamnă, să o rogi să-ți dea praful zânelor.

- Ce este acest praf?

- Este ceva miraculos. Doar zânele îl pot crea. Cu ajutorul lui mă pot transforma. Te-aș ruga să mi-l aduci. Eu sunt „legată” de această creangă.

- Te ajut. Dar unde locuiește Toamna?

- Este la castelul său din munți. E departe-departee. Îți mulțumesc din inimă, ai grijă, drumul este anevoios.

- Cu mare plăcere. Rămâi cu bine!

Frunza pornește la drum pe aripile vântului. Cerul era cufundat într-o liniște

deplină, doar pe pământ răsunau glasuri vesele. Jos se-ntindea un covor de frunze arămii. Prin aer pluteau mirosuri de pin proaspăt, ceea ce însemna că se apropia de castelul Toamnei.

Munții apărură în față-i. Frunza cercetă cu atenție locul. Castelul nu se zărea. Căută și iar căută, dar castelul nu se lăsa descoperit. Coborî, tot nimic. La un moment dat, ceva îi atrase atenția. Privi într-acolo. Era o scorbură pitică din care răzbăteau sunetele: tic-tac! tic-tac! Curioasă, frunza intră și mare-i fuse mirarea când descoperi lumea liliputană ce viețuia aici. Înăuntru se găseau mii de copaci pitici, sute de rafturi cu poțiuni magice și în mijloc, un tron frumos împodobit cu frunze și fructe pârguite.

Din camera alăturată se auzea iar: tic-tac, tic-tac. Își luă inima în dinți și intră în încăpere. Acolo, o femeie cu o rochie lungă de mătase, cu o tiară din frunze arămii, turna într-un vas mare tot felul de prafuri care, odată ajunse în apă, scoteau sunetele care au condus-o spre acel loc. Femeia era Toamna cea Bogată, Regina recoltelor, Zâna Toamnă. Observând frunza, spuse ușor:

- Ai venit după praful fermecat?
- Da, ați și aflat?
- Copacul îmi spune tot.
- Voi primi praful zânelor?
- Mă tem că trebuie să te refuz. Rugămintea ta nu poate fi îndeplinită.
- De ce? Frunza de foc trebuie ajutată.
- Nu este posibil. Acesta este circuitul respectat de mii de ani, de noi toți. E firesc ca frunza să ruginească. Acesta este destinul fiecărei frunze.

- Într-o zi, tu însăți vei rugini.
- Și cum aș putea-o ajuta?
- Gândește-te. Ești isteță.

Toamna îi oferi un zâmbet și, ca prin farmec, frunza ajunsese la copacul în care se afla cea pe care promisese să o ajute.

- Ai revenit, răsună o voce de sus. Era frunza-de-foc.
- Sunt aici, așa cum am făgăduit, dar trebuie să-ți dau un răspuns mai puțin așteptat. Ceea ce-ți dorești nu este cu puțință.
- Oh...

Frunza izbucni iar în lacrimi. Soarele mergea încet la culcare și cerul deveni o paletă de culori. Era cel mai frumos apus. Doar plânsul frunzei tulbura liniștea pădurii. Frunza-prietenă tresări iluminată de un gând și se adresă frunzei - de - foc:

- Nu vrei să cazi pe solul pământiu.
Frunza - de - foc aprobă.
- Atunci îți voi da în dar slujitorii Vântului de Vest. Cu ei vei putea călători oriunde vei dori și vei scăpa de cruzimea Iernii. Îți vor fi devotați.
- E nemaipomenit! Îți voi rămâne recunoscătoare. Ești o prietenă adevărată!

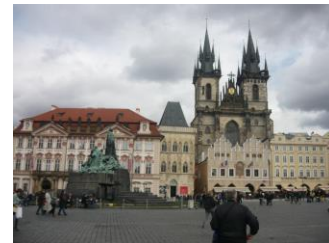
Vânturile luară frunza-de-foc din copacul golaș și o urcară pe aripi. A călătorit până primăvara, când, fericită, și-a regăsit stejarul și s-a așezat pe creanga ce îi fusese cândva casă. Aventura luase sfârșit. De aici înainte se va supune legilor naturii. Învățase multe și spunea câte o poveste, în fiecare seară, viețuitoarelor care se strâneau sub coroana faimosului stejar.

Călători prin Europa

Denumirea oficială a acestui stat european este **Republica Cehă** și este renumit pentru frumusețea capitalei **Praga**, supranumită „Orașul de Aur”. Fermecătorul oraș adăpostește minunate catedrale (precum Catedrala Sf. Vitus), biserici (bisericile Sf. George sau Sf. Nicolae), poduri (podul Carol) și castele.

Un adevărat complex muzeistic găsim în interiorul **Castelului Praga**, cel mai mare castel antic din lume. Timp de un mileniu, acest însemnat edificiu a fost reședința regilor Boemiei. Clădirile din cadrul acestui complex reprezintă aproape fiecare stil arhitectonic. Pe lângă muzee, galerii și biserici, un punct de atracție îl oferă **schimbarea gărzilor** în fața intrării principale a palatului.

Castelul Praghez mai găzduiește o grădină cu plante rare și o expoziție de lalele. În secolul al XVI-lea, lalelele erau extrem de scumpe; în timp, grădinarii vremii au reușit să creeze tot felul de varietăți, astfel că aici este locul unde a fost creată deosebita **lalea neagră**.

Magazinele și străduțele înguste au un farmec aparte. Cine iubește cristalul se poate răsfața plimbându-se prin magazinele care oferă nenumărate obiecte din

acest material delicat și captivant. E o alegere bună pentru un suvenir.

În frumoasa și aurita Praga se împletesc armonios trecutul cu prezentul, clasicul cu modernul. Îți trebuie timp să parcurgi aceste etape ce se dezvăluie treptat de-a lungul arterelor străbătute de un furnicar neobosit.

Podul Carol este o adevărată operă de artă. Aici vezi câte o statueta la fiecare picior al podului. Turistul care îl străbate la pas rămâne fermecat, ascultând câte o poveste spusă de chipurile sculptate și apa care le-a devenit prietenă de-a lungul anilor.

Ceasul Astronomic din Turnul Primăriei este un alt monument care trebuie

descoperit.

La 25 de kilometri de capitală se află **Castelul Karlstejn**. Construit în anul 1348, în stil gotic, este locul unde Carol al IV-lea își păstra obiectele de preț. Un

obiectiv ce pare decupat din cărțile cu povești.

Lângă orașul Trebon se află o **rezervație biosferică**, inclusă în patrimoniul UNESCO. Aici se găsesc sute de heleștee pline cu pești, construite în Evul Mediu sub forma unor canale. Iubitorii de natură trebuie să vadă acest loc minunat.

Un alt punct de atracție îl constituie și stațiunea balneară **Karlovy Vary**, cunoscută sub numele său german **Karlsbad - Băile lui Carol** (Carol al IV lea este cel care a descoperit izvoarele din această zonă). Acest loc, cu o istorie bogată, s-a bucurat încă de la înființarea sa, în 1358, de vizitatori de seamă: Petru cel Mare, Beethoven, Chopin, Schiller, Karl Marx sau Goethe.

Karlovy Vary, una dintre cele mai frumoase stațiuni din Europa, se remarcă prin izvoarele sale termale. Aceste izvoare termale cu temperaturi diferite au proprietăți medicale și sunt utilizate de persoane cu diverse afecțiuni.

Obiectivele care nu trebuie ratate, aflându-vă aici, sunt: fabrica de obiecte de lux din sticla Moser, Teatrul, Clădirea Festivalului de Film, Biserica Sfântă Maria Magdalena, Colonada Morii.

Printre personalitățile Cehiei se numără:

- Jan Hus, filosof, preot și martir. Moare ars pe rug(1415), fiind acuzat de erezie;

- Franz Kafka, unul dintre marii nuvelişti și romancieri ai lumii, cunoscut îndeosebi pentru romanele „Procesul” și „Verdictul”. În cărțile sale, condiția umană este reprezentată parabolic;
- Vaclav Havel, dramaturg, disident în perioada comunistă și președinte, după căderea regimului totalitar;
- Martina Navratilova, o deosebit de talentată jucătoare de tenis.

Mirabela Florina Talabur-Horja, clasa a VI-a

NICHITA STĂNESCU

(31 martie 1933-13 decembrie 1983)

Nichita Hristea Stănescu este o prezență emblematică a literaturii române, după Mihai Eminescu și Tudor Arghezi.

A iubit limba română, a prețuit-o și a înnobilat-o . Ne-a dăruit „Necuvintele” pentru a reda ceea ce urmărea, acel sens care s-ar putea comunica direct, „nenotional și ambiguu”, dar ne-a dezvăluit și modul în care privea cuvintele.

Câteva pasaje referitoare la *Limbajul artistic* ne vor ajuta să înțelegem mai bine structura cuvintelor și maniera în care poetul realizează magia în „laboratorul său de sticlă”. Iată ce spune poetul: “ Cuvintele sunt animale și plante abstracte. Ele nu locuiesc de-a dreptul pe globul pământesc, ca animalele și plantele, nici pe

emisfera sudică, nici pe emisfera nordică, ci locuiesc pe globul creierului și anume în atmosfera globului creierului, în acea atmosferă abstractă, în care chiar și stelele cerului pătrund nu prin ele însele, ci prin numele lor. Prin numele frumoase pe care le poartă de obicei razele și lumina.

[...] Copacul trăiește în aer. Plămânii lui verzi sunt la vedere, dar rădăcina îi este în pământ. Cuvintele își au rădăcina în creierul uman și atunci sunt ai domnului copacilor, sunt plante, dar după aceea pornesc spre sfera abstractă a auzului, în care și locuiesc un timp. Adorm în literă scrisă ca să se trezească alergând pe limbile vorbitoare. Ele sunt asemenea vânatului, mereu gonite din urmă de-mpușcătura privirii, de explozia timpanelor. Decapitate de ghilotina dinților, strivite de gura închisă a gânditorilor care le refuză iluzia sonoră, lăsându-le mereu în pura lor abstracțiune.[...]

Cuvintele cresc, descresc și mor. Locuiesc pe insule și munți, pe șesuri, călătoresc pe ape. Există o civilizație a cuvintelor, așa cum există o civilizație a materiei organizată în cristale. Ele, cuvintele, sunt organizate în două mari neamuri, în două mari rase, în două continente ale sferei pe care o locuiesc. Sunt organizate în gândirea în imagini și în gândirea în noțiuni."

În „Eminescu cel Mare”, poetul afirmă: „ Cuvintele, din punctul de vedere al artei, sunt cea mai rezistentă parte a biologiei umane. Ele supraviețuiesc. Prin ele insul capătă nemurire, capătă <<viață fără de moarte>>. Ele au forma cea mai puțin materială, cu cel mai mare conținut abstract. Un os are o neverosimil de mare formă materială, cuprinzând un neverosimil de mic conținut abstract, adică numai o noțiune de os. Cuvintele dimpotrivă."

Explicațiile poetului țes o pânză de borangic cu flori în relief, cu imagini scäldate în lumină, ivite din "lacrima ochiului" sau încifrate pentru a potența misterul.

La un moment dat, Nichita Stănescu ni se adresează astfel : "Înșiruirea de versuri din fața dumneavoastră este un fel de pasăre care zboară invers,-ca să repet o inspirată imagine a lui Borges. Ea propune, din punctul de vedere al sentimentelor, sentimentul că apocalipsul a fost de mult, de foarte demult, și că amintirea lui poate fi considerată numai ca sursă a cuvintelor reci, neschimbate în urlet."(În dulcele stil clasic)

Citind poezia lui Nichita Stănescu, nu putem decât să fim de acord cu Alex. Ștefănescu, criticul literar, care ne atrage atenția că: „Pentru a distinge limba folosită de el în poezie de limba propriu-zisă, N. Stănescu a inventat expresia *limba poezescă*. Este o expresie inspirată, care îi definește scrisul. Limba poezescă ar putea fi considerată ca o limbă cu un singur vorbitor (și el dispărut de câțiva ani), pe care o înțelege, însă, orice cunoscător al limbii române. Și aceasta pentru că *limba poezescă* nu este altceva decât o ipostază sărbătorească a limbii române."

De aceea, vă îndemn să luați un volum de poezii, să căutați și să descoperiți această ipostază. Doar astfel îl vom putea cunoaște pe cel pentru care *lumea există pentru a fi provocată la metamorfoză*, pe cel care ne învață că iubirea nu e doar un sentiment trăit între granițele existenței private, ci devine un mod de a cunoaște lumea și de a o asimila.

31 AUGUST, SĂRBĂTOAREA LIMBII ROMÂNE

“Limba este cartea de noblețe a unui neam.”

Vasile Alecsandri

Poetul care la 17 iunie 1917 compune poezia “Limba noastră”, Alexe Mateevici, realizează un cântec de slavă închinat limbii române. Poate una dintre cele mai frumoase definiții poetice ale limbii noastre. Citându-l, dezvăluim simțirea și mândria poetului, a fiecărui român, subliniem măreția pe care o dă limba unui popor, ideea că ea este elementul fundamental de etnicitate care asigură unitatea de neam.

Limba noastră-i o comoară

S-a trezit din somn de moarte

În adâncuri înfundată

Ca viteazul din poveste.

Un șirag de piatră rară

Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i numai cântec,

Doina dorurilor noastre,

Limba noastră-i foc ce arde

Roi de fulgere, ce spintec

Într-un neam, ce fără veste

Nouri negri, zări albastre.

Acestei comori se cuvine a-i adăuga mereu acele pietre rare care-i vor asigura nemurirea.

Nichita Stănescu a iubit Limba Română ca pe un lucru sfânt. A iubit toate cuvintele limbii române. Vorbind de unicitatea acestei limbi, mărturisea: “A vorbi despre limba română este ca o duminică. Această observație, această revelație am avut-o abia

atunci când am învățat o altă limbă. Nu spun că alte limbi, alte vorbiri nu ar fi minunate și frumoase. Dar atât de proprie, atât de familiară, atât de intimă îmi este limba în care m-am născut, încât nu o pot considera altfel decât iarbă. Noi, de fapt, avem două părți coincidente, odată este patrie de pământ și de piatră și încă odată este numele patriei de pământ și de piatră. Numele patriei este tot patrie. O patrie fără de nume nu este o patrie. Limba română este patria mea. De aceea, pentru mine, muntele munte se zice, de aceea, pentru mine iarba iarbă se spune, de aceea, pentru mine izvorul izvorăște, de aceea, pentru mine viața se trăiește."

Pentru noi limba pe care-am moștenit-o înseamnă patria, înseamnă marea, brâul de munți, coamele dealurilor cultivate cu vii, câmpiile pe care se întind lanuri mănoase, râurile repezi, Dunărea, Oltul, Mureșul, Crișurile, pădurile și vietățile lor, oamenii care au rămas aici și care ne sunt prieteni, tot ce respiră, se bucură, se întristează, întinde o mână celui aflat în impas, iubește și speră.

Pentru fiecare român această zi trebuie să devină o duminică, trebuie să ne trezească mândria de a aparține acestui neam, pentru că *Limba Română* este cântecul care alină dureri și neliniști, melodia care coboară lin în leagănul celor ce se pregătesc să cunoască lumea, scânteia care aprinde focul sacru din templul înălțat de strămoși, flacăra ce trebuie întreținută pentru a nu deveni uitare. -

Mirabela Florina Talabur-Horja, clasa a VI-a

Comitetul de redacție

Profesor coordonator: Angelica Ștef

Redactare: Prof. Denisa Lucuța

Colaboratori: Claudia Bulza, Florina –Ioana Jude, Mirabela Florina Talabur
Horja, Paula Turle, Florentina Vid

Redacția: Stâncești, nr 53, cod 417 124, jud. Bihor